

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка

24.03.2021 р. (протокол № 3)

Ректор

В.П. Мельник

ПРОГРАМА
фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня магістра

Спеціальність – 034 «Культурологія»

Освітня програма – «Культурологія»

Львів-2021

Програма фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 034 Культурологія галузі знань 03 Гуманітарні науки на основі ступеня бакалавра, затверджена на засіданні кафедри теорії та історії культури філософського факультету (протокол № 7 від 4 лютого 2021 р.)

В.о. завідувач кафедри
теорії та історії культури

Дарморіз О.В.

« ____ » _____ 2021 р.

Затверджено
Вченою Радою філософського факультету
Протокол № 249/7 від 10 березня 2021 р.

Голова Вченої ради

Рижак Л.В.

« ____ » _____ 2021 р.

Вступні іспити проводяться на основі екзаменаційних питань навчальних програм фундаментальних та професійно орієнтованих дисциплін навчального плану спеціальності 034 Культурологія: Основи культурології, Історія культурології, Історія світової культури, Історія української культури, Масова культура, Морфологія культури, Регіональна типологія культури, Соціальна культурологія, Міфологія, Філософія культури, Етика, Естетика, Релігієзнавство.

***Перелік орієнтовних питань
фахових вступних випробувань з культурології
для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 034 Культурологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки***

1. Культура як особлива форма буття.
2. Техніка як соціокультурний феномен.
3. Суспільство і культура.
4. Людина як творіння культури.
5. Культура як спосіб творчої діяльності людини.
6. Еволюція відносин між “культурою” та “людиною” в історії мистецтв.
7. Сутність, структура та функції культури.
8. Людина як творчий суб’єкт культури. Моделювання світу як процес культуротворення.
9. Культура та природа: екологічні проблеми філософії культури.
10. Предметно-практичні та предметно-духовні аспекти взаємодії суспільства та культури.
11. Основні історичні фази взаємодії суспільства та культури.
12. Культура та людина: антропологічні проблеми філософії культури.
13. Людина як творець культури.
14. Культура як спосіб творчої діяльності людини.
15. Мотиватори творчої діяльності. Свобода і творчість.
16. Особливості самобуття культури. Багатовимірність культури.
17. Основні елементи структури культури, закономірності їхньої взаємодії.
18. Матеріальна предметність культури та її основні форми.
19. Духовна предметність культури та її основні форми.
20. Знання як форма духовної предметності культури.
21. Цінність як форма духовної предметності культури.
22. Проект як форма духовної предметності культури.
23. Образ як форма предметності художньої культури.
24. Розуміння культури у філософії екзистенціалізму.
25. Проблема культури у “філософії життя”.
26. Традиція та новація в культурі. Традиційна та креативна культури. Фундаменталізм та модернізм.
27. Поняття культурної ідентичності. Культурна ідентифікація.

28. Особливості розвитку української культурологічної думки у XIX – XX ст.
29. Расова, етнічна та національна ідентичність.
30. Теорія цивілізацій. С. Гантінгтон про “зіткнення цивілізацій”.
31. Проблема культурної кризи.
32. Ціннісна теорія культури (В. Віндельбанд, Г. Рікерт).
33. Егалітаристські концепції в філософії культури.
34. Антиегалітаризм як філософсько-світоглядна парадигма.
35. Партикуляризм та універсалізм в культурі.
36. Культурологічні концепції “масового суспільства”.
37. Феномен “маси” в філософії культури XX ст.
38. Концепції елітарної культури.
39. Кризові явища в культурі як закономірність культурного розвитку.
40. Тема кризи культури у філософсько-культурологічній думці (О. Шпенглер, К. Ясперс, Е. Гусерль).
41. Мистецтво як знакова система.
42. Проблема тексту та текстуальності у семіотичних дослідженнях.
43. Природна мова як первинна моделююча система.
44. Мова у дослідженнях О. Потебні.
45. Міф як семіотична система.
46. Роль символу в культурі.
47. Ритуальність культури.
48. Знакова комунікація в культурі.
49. Поняття символу.
50. Поняття знаку в семіотичних дослідженнях.
51. Культура як знакова система.
52. Мова як феномен.
53. Філософія символічних форм Е. Касіра.
54. Ритуал. Символ. Міф.
55. Семіотична модель культури.
56. Знакові системи в культурі.
57. Проблема мови та мовлення в філософії культури XX ст.
58. Поняття культури як ціннісного феномену.
59. Поняття світової культури.
60. Проблема динаміки культури: культурна самобутність та взаємодія.
61. Історична типологія культури та проблема її критеріїв.
62. Проблема періодизації культури. Поняття культурно-історичної епохи.
63. Предмет і завдання курсу “Історія світової культури”.
64. Особливості Первісної культурно-історичної епохи.
65. Проблема антропосоціогенезу.
66. Культура Первісної епохи: релігійні вірування та мистецтво.
67. Стародавній Схід як культурологічне поняття.
68. Особливості Стародавнього Сходу як культурно-історичної епохи.
69. Періодизація та особливості культури Стародавнього Єгипту.
70. Періодизація та характерні риси історії культури Месопотамії.
71. Джерельна база, історія та особливості культури Східного Середземномор’я.

72. Періодизація та характерні риси староіндійської культури. Основні віхи історії.
73. Типові риси давньокитайської культури та ментальність населення.
74. Періодизація та особливості давніх культур Америки.
75. Античність як культурологічне поняття. Типові риси античної культури.
76. Особливості культури Стародавньої Греції.
77. Особливості культури Стародавнього Риму.
78. Особливості середньовічної культурно-історичної епохи.
79. Характерні риси середньовічної культури Візантії, арабського Сходу, Індії, Китаю, Японії.
80. Арабський Схід як культурологічне поняття. Основні віхи історії арабів.
81. Ренесанс як культурологічне поняття. Періодизація культури епохи Відродження.
82. Характерні риси історії культури італійського Відродження.
83. Особливості Північного Відродження.
84. Наслідки Реформації та її культурно-історичне значення.
85. Контрреформація і її наслідки для культурного розвитку.
86. Поняття “культура Нового часу”. Основні віхи історії Європи XVII-XVIII ст.
87. Характерні риси новочасної культури.
88. Філософсько-світоглядна революція XVII ст. Наукова революція XVI-XVII ст.
89. Типові риси естетики бароко. Бароко в літературі, архітектурі, живописі.
90. Характерні риси та принципи класицизму. Класицизм у драматургії, архітектурі, живописі.
91. “Просвітництво” як культурологічне поняття. Головні засади культури Просвітництва.
92. Художньо-естетичні напрями доби Просвітництва: класицизм, ампір, реалізм, сентименталізм. Рококо як художньо-естетичний напрям.
93. Основні віхи історії та характерні риси культури XIX ст. Роль науки та техніки в культурі XIX ст.
94. Поняття індустріальної цивілізації.
95. Романтизм як художньо-естетичний напрям.
96. Реалізм як художньо-естетичний напрям XIX ст.
97. Натуралізм як художньо-естетичний напрям.
98. Імпресіонізм та постімпресіонізм як художньо-естетичні напрями.
99. Символізм як художньо-естетичний напрям.
100. Еклектизм у мистецтві XIX ст.
101. Особливості історії культури Новітньої доби.
102. Особливості мистецтва XX ст. Модерністська та реалістична тенденції в культурі XX ст.
103. Течії модернізму: фовізм, кубізм, футуризм, конструктивізм, абстракціонізм, експресіонізм, дадаїзм, сюрреалізм.
104. Реалістичні тенденції в мистецтві др. пол. XX ст.
105. Феномен постмодернізму.
106. Постмодернізм у мистецтві: поп-арт, фотореалізм, сонористика, алеаторика, хеппенінг, мистецтво саморуйнації, концептуалізм.

107. Історія світової культури як єдність у множинності, цілісність у багатоманітності.
108. Актуальні завдання і методологічні проблеми дослідження української національної культури.
109. Етногенез та культурогенез українського народу.
110. Трипільська культура.
111. Північне Причорномор'я в формуванні давньої української культури.
112. Культура давніх слов'ян на території України.
113. Вплив християнства на культуру Київської Русі.
114. Соціокультурний феномен Київської Русі.
115. Культура Галицько-Волинського князівства.
116. Феномен українського Ренесансу: умови формування, специфіка, періодизація.
117. Ренесансний гуманізм в Україні.
118. Культурні здобутки українського Ренесансу.
119. Феномен козацької культури.
120. Феномен українського бароко.
121. Просвітництво в українській культурі.
122. Класицизм в українській культурі.
123. Український романтизм як чинник національного відродження.
124. Українська культура першої половини XIX ст.
125. Реалізм в українській культурі.
126. Витоки українського модернізму.
127. Українська культура доби національного відродження.
128. Культура української діаспори.
129. Українська культура радянської доби.
130. Посттоталітаризм і сучасна українська культура.
131. Етика, мораль, моральність: етимологія та визначення.
132. Етика і релігія.
133. Порівняльний аналіз Старозавітної та Новозавітної моральних концепцій.
134. Християнська етична думка XX ст. та сучасної доби.
135. Християнське розуміння свободи.
136. Страждання у вимірі християнської етики..
137. Поняття смерті у християнській етиці.
138. Щастя у розмінні християнської етичної традиції.
139. Класифікація моральних законів.
140. Моральна ситуація сучасності в контексті етичних вчень.
141. Цінність людського життя та її загрози у сучасному світі.
142. Релігія: суть та структура поняття.
143. Основні релігієзнавчі концепції.
144. Структура та принципи релігієзнавства.
145. Особливості та загальна характеристика первісних релігійних уявлень.
146. Землеробські культи.
147. Фетишизм як рання форма релігійності.
148. Магія як рання форма релігії.
149. Анімізм, аніматизм як ранні форми релігійності.

150. Тотемізм та його різновиди. Зоолатрія та фітолатрія.
151. Шаманізм та шаманська психотехніка.
152. Релігія Стародавнього Єгипту
153. Релігія Межиріччя.
154. Даосизм як філософсько-релігійна система.
155. Конфуціанство – національна релігія Китаю.
156. Індуїзм.
157. Джайнізм.
158. Сикхізм.
159. Іудаїзм.
160. Доктринальні основи буддизму.
161. Течії та різновиди буддизму.
162. Витоки християнства.
163. Біблія – священна книга християн.
164. Православ'я: особливості віровчення, культу та церковної організації.
165. Католицизм: особливості віровчення, культу та церковної організації.
166. Протестантизм: особливості віровчення, культу та церковної організації.
167. Причини поширення неорелігійних традицій.
168. Класифікація неорелігійних течій. Загальна характеристика однієї із класифікаційних груп
169. Християнство в Україні: історія і сучасність.
170. Взаємодія політики та релігії
171. Становлення релігії як соціального явища та його вплив на політику держави.
172. Політично-релігійні відносини в конкретних моделях суспільного устрою.
173. Релігія і політика ісламських країн світу.
174. Соціальні функції релігії: політологічний аспект.
175. Релігійні організації і рухи та їхнє місце в політичній системі суспільства.
176. Моделі державно-церковних взаємин.
177. Політичні аспекти буддійської доктрини.
178. Політичні концепції ісламу.
179. Проблема ісламського фундаменталізму.
180. Суть та характеристика основних нетрадиційних релігій.
181. Синтетичні, орієнтальні релігії та політика.
182. Соціально-політичні, психологічні, етнічні підґрунтя релігійних конфліктів.
183. Політизація церковно-релігійного життя в Україні: суб'єктивні та об'єктивні прояви.
184. Геополітичний контекст релігійно-політичних процесів у сучасній Україні.
185. Законодавче забезпечення свободи совісті та державна політика у сфері релігії в Україні .

Список літератури

1. Адорно Т. Проблемы философии морали. – М., 2000.
2. Академічне релігієзнавство / під ред. Колодного А.М. – К. 2000.
3. Арнольд А. Введение в культурологию. – М., 1994.
4. Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. – М., 1989.

5. Бичко А. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Курс лекцій. – Київ, 1992.
6. Бытие человека в культуре (опыт онтологического подхода). – К., 1992.
7. Виппер Б. Введение в историческое изучение искусства. – Москва, 1985.
8. Войтыла К. Основы этики // Вопросы философии. – 1991. – №1.
9. Головащенко С. Історія християнства. – К.1998.
10. Греченко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко В. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. – Київ, 2000.
11. Гумбольдт В. Язык и философия культуры. – М., 1985.
12. Гуревич П. Философия культуры. – СПб., 1994.
13. Гуревич П., Султанова М. Первооткрыватель философии символизма // Философские науки. – 1993. – №4-6.
14. Гусейнов А. Язык и совесть. – М., 1995.
15. Гусейнов А., Апресян Р. Этика. – М.,1998.
16. Гусейнов А., Иррилитц Г. Краткая история этики. – М., 1987.
17. Дарморіз О. Міфологія. – Львів, 2010.
18. Динамика культуры: теоретико-методологические аспекты. – СПб.-М., 1989.
19. Ерасов Б. Социальная культурология. Ч.1,2. – М., 1994.
20. Етика /під ред. Аболіної Т. – К., 1994.
21. Жан Марі Обер. Моральне богослов'я. – Львів, 1994.
22. Журне Шарль. Христианские требования к политике. – К., 1998.
23. Зеленкова И. Этика: тексты, комментарии, иллюстрации. – Минск, 2001.
24. Зеленкова И., Беляева Є. Этика. – Минск, 1997.
25. Зиммель Г. Философия культуры. – М., 1999.
26. Зінько С. Іслам у сучасній світовій політиці. – Львів, 2005.
27. Ислам и политика. – М., 2000.
28. История зарубежного искусства / Под ред. М. Кузьминой, Н. Мальцевой. – Москва, 1984.
29. История философии и культура. – К., 1991.
30. Історія релігії в Україні: в 10 т. /під ред. проф. Колодного та ін. – К., 1998-2004;
31. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – Київ, 1997.
32. Історія світової культури: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – Київ, 2000.
33. Історія української культури: в 5 т. // За заг ред. П. Толочко, В. Александрович. – К., 2003.
34. Історія української культури: побут, письменство, мистецтво, театр, музика. / за заг. ред І. Крип'якевича. – К., 1994.
35. Каган М. Философия культуры. – СПб., 1996.
36. Калашник А. Загальні методи вивчення предмета християнська етика. – Львів, 2001.
37. Кашуба М. Історія української культури. – Львів, 2011.
38. Коган Л. Теория культуры. – Екатеринбург, 1993.
39. Кривелев И. История религии: в 2 т. – М., 1988;

40. Ктони М. Эзотерика основ культуры. – М., 1995.
41. Культура і побут населення України: Навч. посібник / Під. ред. Наулко В. І., Артюх Л. Ф. – К., 1993.
42. Культура українського народу: Навч. посібник / Русанівський В. М., Вервес Г. Д., Гончаренко М. В. та інші – К., 1994.
43. Курас І., Рибачук М., Фещенко П. Релігія і політика в сучасній Україні. – К., 2000.
44. Курс лекцій з української та зарубіжної культури: Навчальний посібник / За ред. Л. Дещинського. – Львів, 1999.
45. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. / За ред. Яртися А. В., Мельника В. П. – Львів, 2005.
46. Ліщинська-Милян О. Прикладна етика. – Львів, 2010.
47. Лотман Ю. Избр. статьи: В 2т. – Таллин, 1992-1993.
48. Лотман Ю. Культура и взрыв. – М., 1992.
49. Лотман Ю. Семиотика // Культурология. XX век. Словарь. – Спб., 1997.
50. Лук М. Етичні ідеї в філософії України другої половини ХІХ-поч. ХХ ст.-К., 1993.
51. Людина в сучасному світі: філософсько-культурологічні виміри. – Львів, 2012.
52. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. – К., 1992.
53. Малахов В.А. Етика. – К., 1996.
54. Малерб М. Религии человечества. – М., 2003
55. Марусяк М. Моральне богослов'я. – Снятин, 2000.
56. Нельговський Б. Українське мистецтво: від найдавніших часів до початку ХХ ст. – К., 1976.
57. Общество и культура: проблемы множественности культур. Ч.ІІ. – М., 1988.
58. Общество и культура: философское осмысление культуры. Ч.І. – М., 1988.
59. Основи художньої культури. Ч.1.: Теорія та історія світової художньої культури: Навч. посібник для вищ. навч. закладів / За ред. В. Лозового, Л. Анучиної. – Харків, 1997.
60. Очерки истории искусства / Под ред. Н. Григоровича, Г. Поспелова. – Москва, 1987.
61. Петров М. Язык, знак, культура. – М., 1991.
62. Пітусь Л., Стеценко В. Культурологічно-релігієзнавчий практикум. Навчально-методичний посібник. – Львів, 2011.
63. Полікарпов В. Лекції з історії світової культури. – Харків, 1990. Культурология. Учебное пособие для студ. высших учебных заведений. – Ростов-на-Дону, 1999.
64. Попович М. Нарис історії культури України. – К., 1998.
65. Проблема человека в западной философии. СПб. – М., 1988.
66. Проблемы культурного исследования в философской теории и практике современного Запада. – М., 1989.
67. Протоиерей Владислав Свешников. Очерки христианской этики. – М., 2000.
68. Религиозные традиции мира: в 2 т. – М., 1996;

69. Релігієзнавство/ під ред Яроцького П.Л. – К., 2004;
70. Релігієзнавство/ під ред. В.І. Лубського. – К., 2000;
71. Релігієзнавчий словник. – К., Четверта хвиля, 1996.
72. Релігійна свобода і права людини. Правничі аспекти. У 2 т. – Львів, 2001.
73. Семенюк Е., Мельник В. Філософія науки та техніки. – Львів, 2012.
74. Семчишин М. Тисяча років української культури. – К., 1993.
75. Сінькевич О. Основи культурології. – Львів, 2009.
76. Сінькевич О. Етика. Курс лекцій. – Львів, 1999.
77. Словарь библейского богословия (ред. Кс. Леон-Дюфур). Брюссель, "Жизнь с Богом", 1990, К.-М., 1998.
78. Степаненко В. Етика в проблемних і аналітичних задачах. Навч. посібник. – К., 1998.
79. Степанов Ю. Семиотика. – М., 1971.
80. Степовик Д. Релігії світу. – К., 1993;
81. Стеценко В. Філософія релігії: В 2 ч. – Львів, 2011.
82. Тематическая Библия с комментариями. – Минск, 1996.
83. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник / Горбач Н., Гелей С., Росінська З. – Львів, 1992.
84. Толерантність як соціокультурний феномен: світоглядно-методологічний аспект. – Львів, 2012.
85. Успенский Б. Избр. труды. Т.1.: Семиотика истории. Семиотика культуры. – М., 1996.
86. Философия культуры. Становление и развитие. – СПб., 1998.
87. Фуко М. Слова и вещи. Археология гуманитарных наук. – М., 1994.
88. Християнська етика. Навчально-методичний посібник. – Львів, 1998.
89. Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посібник / Н. Миропольська, Е. Белкіна, Л. Масол, О. Оніщенко. – Київ, 2001.
90. Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української художньої культури: Підручник. – Харків, 1999.
91. Шостек А. Бесіди з етики. – Львів, 1999.
92. Шуба О. Релігія в етнонаціональному розвитку України. – К., 1999.
93. Энциклопедия "Религии мира": в 2 т. – М., 1999;
94. Эррикер К. Буддизм. –М., 1996.
95. Язык и наука конца XX века. Под ред. Акад. Ю.С. Степанова. – М., 1995.
96. Ярчись А., Васьків А. Релігієзнавство. – К., 2011.